

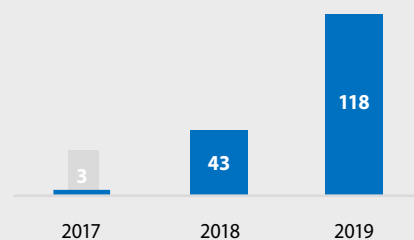
Vergiftigingen met bestrijdingsmiddelen

Tekst:

Cyriel Doevendans, KAD

Het Nationaal Vergiftigingen Informatie Centrum (NVIC) heeft onlangs het jaaroverzicht 2019 uitgebracht. Hierin rapporteert het NVIC ieder jaar de voorgevallen vergiftigen op basis van meldingen en vragen van professionals in de zorg. Het gaat daarbij om allerhande vergiftigingen van mens en dier; van huiselijk gebruik tot aan werknemers op de werkvloer.

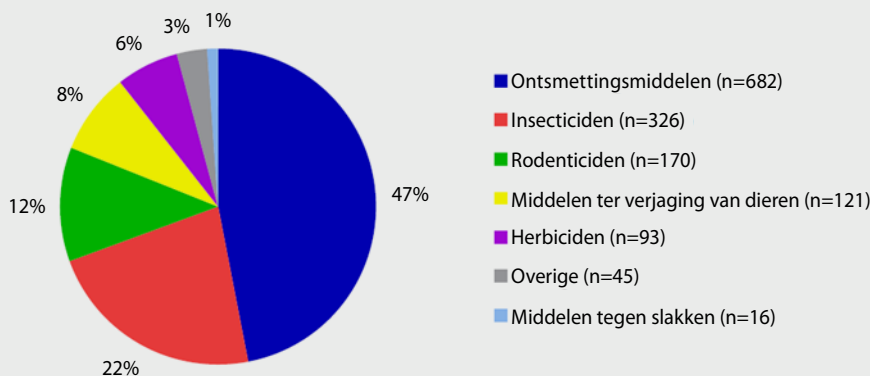
Figuur 1: Toename meldingen vergiftigingen met alfachloralose 2017-2019.

Toename alfachloralose

Een opvallende stijging is het aantal meldingen over het middel alfachloralose: drie meldingen in 2017, 43 in 2018 en 118 in 2019 (zie figuur 1). Deze grote stijging in de afgelopen jaren heeft te maken met de vrij recente introductie van deze werkzame stof. Producten met alfachloralose zijn op de markt gebracht als alternatief voor de gebruikelijke anticoagulantia. Voor anticoagulantia is een afname van het aantal meldingen zichtbaar. Dit komt mede doordat het gebruik hiervan is afgenomen, maar ook door het afbouwen van de toelatingen. Voor particulieren is er een verbod aangekondigd in 2023 voor het gebruik van anticoagulantia tegen huismuizen.

Figuur 2: Verdeling van de telefonisch gemelde blootstellingen aan bestrijdingsmiddelen en desinfectantia over de verschillende productgroepen (N=1453 blootstellingen).

werd in het verleden toegepast bij onder meer duivenoverlast en als verdovingsmiddel bij laboratoriumdieren. Dierenartsen maken zich zorgen omdat zij een toename zien van vergiftigingen met alfachloralose bij huisdieren.

Bestrijdingsmiddelen

In de categorie bestrijdingsmiddelen zijn er al meerdere jaren op rij rond de 1500 vergiftigingen per jaar. In 2019 waren er 1453 blootstellingen, waarvan bijna de helft ontsmettingsmiddelen betrof. Insecticiden en rodenticiden namen ongeveer een derde van de vergiftigingen voor hun rekening (zie figuur 2). In ongeveer de helft van de gevallen gaat het om kinderen in de leeftijd van 0-4 jaar. Het is bekend dat de meeste vergiftigingen plaatsvinden in de huiselijke omgeving.

Consumenten

Uit de publicatie van het NVIC blijkt het belang van voorlichting over chemische producten aan consumenten. Deze groep gebruikers is zich er vaak niet van bewust dat de eerste stap bij overlast preventie is en het wegnemen van de oorzaak. Ze zijn niet op de hoogte van alternatieven en gebruiken de biociden als een eerste in plaats van als een laatste redmiddel. Door gebrek aan kennis worden de middelen vaak niet volgens de voorschriften gebruikt. Dit levert gevaarlijke situaties op.

Bron: NVIC Jaaroverzicht 2019. Acute vergiftigingen bij mens en dier. NVIC Rapport 06/2020, Nationaal Vergiftigingen Informatie Centrum, Universitair Medisch Centrum Utrecht, 2020.